

Sygn. akt III C 1542/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 5 czerwca 2019 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie III Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Irma Lorenc

Protokolant: Tomasz Handorf

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2019 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko D. S.

- o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz pozwanego D. S. koszty procesu w kwocie 287 zł (dwieście osiemdziesiąt siedem złotych).

Sygn. akt III C 1542/18

UZASADNIENIE

w postępowaniu uproszczonym

W dniu 14 czerwca 2018 r. powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego D. S. kwoty 785,59 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu i kosztami postępowania. W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż pozwany był objęty ochroną ubezpieczeniową z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej z (...) Towarzystwem (...) S.A. i jednocześnie był osobą zobowiązaną do uiszczenia składki ubezpieczeniowej. Na potwierdzenie istnienia stosunku ubezpieczenia i objęcia pozwanego ochroną została wystawiona polisa dla pojazdu marki V. (...) nr rej. (...). Ochrona ubezpieczeniowa obejmowała okres od 12 lipca 2016 r. do 11 lipca 2017 r. Pozwany – jak wskazał powód – nie opłacił całej składki ubezpieczeniowej, przez co powstało zadłużenie na kwotę 696,97 zł. Powstała w ten sposób wierzytelność (...) przelała na powoda na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 29 grudnia 2017 r. Powód poinformował pozwanego na piśmie o cesji wierzytelności, zmianie wierzyciela i obowiązku świadczenia na jego rzecz, wzywając pozwanego do zapłaty. Powód skapitalizował w pozwie odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty nieopłaconej składki – od dnia wymagalności, który określił na dzień 13 lipca 2017 r. do dnia 6 maja 2018 r. na kwotę 88,62 zł. Od kwoty składki, tj. 696,97 zł oraz skapitalizowanych na kwotę 88,62 zł odsetek powód zażądał dalszych odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu.

Pozwany w sprzeciwie od wydanego w niniejszej sprawie nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania. Pozwany wskazał, że nie zawierał z cedentem umowy, na którą powołano się w pozwie. Umowa ta dotyczy pojazdu, którego współwłaścicielem wraz z byłą małżonką jest pozwany i to ona jako posiadacz pojazdu zobowiązana była do zawarcia

umowy ubezpieczenia OC. Pozwany zarzucił, iż powód powinien przedłożyć dokument obejmujący oświadczenie woli pozwanego zawarcia umowy ubezpieczenia OC pojazdu, wskazując, że nie są mu znane okoliczności, w których umowa została zawarta i jak doszło do jej zawarcia, natomiast zaprzeczył, by kiedykolwiek wspomnianą umowę zawierał, opłacał lub upoważniał kogokolwiek do jej zawarcia. Pozwany wskazał jednocześnie, że powoływane przez powoda dowody wskazują, że dochodzona pozwem kwota stanowi składkę z tytułu umowy zawartej na podstawie art. 28 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, a wartość roszczenia wskazuje, że kwota ta obejmuje nie tylko obowiązkowe ubezpieczenie OC, lecz także ubezpieczenie dobrowolne, jak (...) i AC, natomiast jedynym rodzajem ubezpieczenia, którego dotyczy art. 28 ustawy jest ubezpieczenie obowiązkowe OC.

W piśmie procesowym z dnia 3 grudnia 2018 r. powód podtrzymał powództwo, wywodząc, że skoro nie został udowodniony fakt wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC w (...) S.A., to zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) umowa ta uległa przedłużeniu na kolejne 12 miesięcy. Na dzień odnowienia polisy pojazd wskazany w pozwie objęty był ochroną w ww. Towarzystwie, co potwierdza informacja z Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego. Ponadto powód wywodził, iż zawarł skuteczną umowę przelewu wierzytelności z cedentem.

W piśmie procesowym z dnia 28 lutego 2019 r. pozwany podtrzymał zarzuty zgłoszone w sprzeciwie od nakazu zapłaty, wywodząc, że powód nie wykazał dochodzonego roszczenia tak co do zasady, jak i wysokości. Pozwany podniósł, że powód nie udowodnił, by zawierał on kiedykolwiek umowę ubezpieczenia z jego poprzednikiem prawnym, przedkładając niepodpisane polisy i umowę cesji, które tego nie dowodzą, podobnie jak nie wykazał wysokości swego roszczenia. Ponadto pozwany podkreślił, że nie kwestionuje, że z informacji z (...) wynika, że zawarł on umowę z cedentem, wywodząc, że informacje te mogą dowodzić jedynie, że poprzednik prawny powoda zgłosił taką informację, a nie że umowa ubezpieczenia została faktycznie zawarta.

Powód w piśmie procesowym z dnia 18 marca 2019 r. wnosił jak w pozwie, wywodząc, że dokumentem potwierdzającym zawarcie przez pozwanego umowy ubezpieczenia jest przedstawiona przez niego polisa, która nie wymaga podpisania przez ubezpieczającego, ponownie wywodząc, iż zawarł z zakładem ubezpieczeń skuteczną umowę cesji wierzytelności.

Na rozprawie pozwany podtrzymał zarzuty wyrażone w pismach procesowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 lipca 2015 r. (...) Spółka Akcyjna w W. sporządziła polisę nr (...) mającą potwierdzać zawarcie z pozwanym D. S. umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody związane z ruchem samochodu marki V. (...) nr rej. (...) na okres od 12 lipca 2015 r. do 11 lipca 2016 r. , a także – ubezpieczenia (...) oraz „Program Pomocy z Samochodem Zastępczym i A. Opony” za składkę w łącznej wysokości 560,67 zł.

W dniu 11 lipca 2016 r. (...) Spółka Akcyjna w W. sporządziła polisę nr (...) mającą potwierdzać zawarcie z pozwanym D. S. umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody związane z ruchem ww. pojazdu na okres od 12 lipca 2016 r. do 11 lipca 2017 r. , a także – ubezpieczenia „Program Pomocy z Samochodem Zastępczym i A. Opony” za składkę w łącznej wysokości 696,97 zł, płatną w dwóch ratach – I rata w wysokości 351,99 zł do 12 lipca 2016 r. i II rata w wysokości 351,98 zł do 12 stycznia 2017 r.

dowody:

- polisa z dnia 9.07.2015 r. k. 49-50

- polisa z dnia 11.07.2016 r. k. 51

W dniu 29 grudnia 2017 r. (...) Spółka Akcyjna w W. zawarła z powodem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowę sprzedaży wierzytelności, w wyciągu z załącznika do której wskazano, iż objęto nią wierzytelność wobec pozwanego z tytułu polisy nr (...) w kwocie 696,97 zł.

Pismem z dnia 4 stycznia 2018 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 769,15 zł mającej stanowić należność w kwocie 696,97 zł i skapitalizowane na kwotę 72,18 zł odsetki ustawowe za opóźnienie w jej zapłacie. Jednocześnie (...) Spółka Akcyjna w W. poinformowała pozwanego o przelewie na rzecz powoda ww. należności.

dowody:

- umowa sprzedaży k. 44-46 z wyciągiem z załącznika k. 47
- wezwanie do zapłaty i zawiadomienie k. 52
- potwierdzenie nadania k. 53

W Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym widnieje informacja o zawarciu przez pozwanego umów ubezpieczenia, na potwierdzenie których wystawiono polisy nr (...) i (...).

Pozwany jest współwłaścicielem ww. pojazdu wspólnie z byłą żoną.

okoliczności niesporne

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawę prawną żądania pozwu w zakresie kwoty 696,97 zł stanowił przepis art. 805 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Natomiast podstawa żądania kwoty 88,62 zł wynikała z art. 481 § 1 i 2 k.c.

Powód dochodził od pozwanego zapłaty kwoty 696,97 zł mającej stanowić składkę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody związane z ruchem samochodu marki V. (...) nr rej. (...) na okres od 12 lipca 2016 r. do 11 lipca 2017 r., która miała zostać zawarta przez pozwanego z (...) Spółką Akcyjną w W. w warunkach określonych w art. 28 ust. 1 ustawy dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W świetle tego przepisu, jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 2. Zgodnie natomiast z ust. 2 pkt 1 tego artykułu, zawarcie następnej umowy nie następuje, pomimo braku powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie składka za mijający okres 12 miesięcy lub w przypadku cofnięcia zakładowi ubezpieczeń zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Powód wskazywał również, że pierwotną umowę ubezpieczenia OC z ww. Towarzystwem pozwany zawarł w dniu 9 lipca 2015 r. na okres od 12 lipca 2015 r. do 11 lipca 2016 r.

W toku postępowania pozwany przyznał, że jest współwłaścicielem przedmiotowego pojazdu, jednak konsekwentnie kwestionował, by kiedykolwiek zawierał, opłacał czy upoważniał kogokolwiek do zawarcia umowy ubezpieczenia OC z (...) Spółką Akcyjną w W.. W tej sytuacji rzeczą powoda było przedstawienie dowodów na to, iż w dniu 9 lipca 2015 r. doszło do zawarcia pomiędzy pozwanym a wspomnianym Towarzystwem umowy ubezpieczenia, której warunki Towarzystwo to ujęło w polisie nr (...) - tylko realnie zawarta umowa, na skutek braku jej wypowiedzenia w terminie

określonym w art. 28 ust. 1 cyt. ustawy, mogła ulec następnie przedłużeniu na kolejne 12 miesięcy, na potwierdzenie czego wystawiono polisę nr (...).

Podkreślić należy, iż do zawarcia każdej umowy dochodzi poprzez złożenie przez jej strony zgodnych oświadczeń woli. Oświadczenia te, zgodnie z art. 60 k.c. mogą być co do zasady złożone w dowolnej formie, jednakże takiej, która ujawnia wolę osoby, która je składa, a ponadto – stosownie do art. 61 k.c., by doszło do zawarcia umowy, oświadczenie jednej ze stron musi być złożone drugiej w taki sposób, by ta mogła zapoznać się z jego treścią.

W przedmiotowej sprawie powód nie zaoferował żadnego dowodu pozwalającego na ustalenie, że doszło pomiędzy pozwanym a (...) S.A. do wymiany zgodnych oświadczeń woli w przedmiocie zawarcia umowy ubezpieczenia. Nie zostało nawet wyjaśnione jakie czynności miały doprowadzić do jej zawarcia, w tym czy umowa miała być zawarta za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, czy też w inny (i jaki) sposób. O ile towarzystwo (...) sporządziło polisę nr (...), która stanowiła przejaw jego oświadczenia woli, to brak jest dowodu na to, by dokument ten kiedykolwiek doręczono pozwanemu w sposób, który umożliwiał mu zapoznanie się z jego treścią, a ponadto, nie ma żadnego dowodu na to, że pozwany wyraził wolę związania się z tym Towarzystwem umową o opisanej w owej polisie treści. Wskazać należy, iż polisa ma charakter wtórny względem samej umowy ubezpieczenia - jak wynika wprost z art. 809 § 1 k.c. stanowi ona potwierdzenie zawarcia umowy ubezpieczenia, ale jej nie zastępuje. Powód nie udowodnił również, by inna osoba przedmiotową umowę ubezpieczenia w imieniu pozwanego skutecznie zawarła np. na podstawie udzielonego przezeń pełnomocnictwa. Nie jest wykluczone, że inna osoba posłużyła się danymi pozwanego, bez jego wiedzy i zgody, tym bardziej, że jak wynika z jego wyjaśnień wprawdzie jest on współwłaścicielem pojazdu, ale nie jest jego użytkownikiem.

Skoro brak było dowodów na to, by pozwany zawarł ww. umowę, nie mogła ona ulec przedłużeniu na podstawie art. 28 ust. 1 przywoływanej wyżej ustawy.

Nawet jednak gdyby uznać, że doszło do zawarcia umowy ubezpieczenia potwierdzonej polisą nr (...), to zaważyć należy, iż powód nie udowodnił, by wskazana w niej składka ubezpieczeniowa została opłacona, pomimo że pozwany zaprzeczał, by kiedykolwiek polisę tą opłacał. Tymczasem skutek określony w art. 28 ust. 1 cyt. ustawy nie następuje, gdy nie została opłacona w całości określona w umowie składka za mijający okres 12 miesięcy. Fakt opłacenia składki z tytułu polisy nr (...), wobec stanowiska procesowego pozwanego, powód także winien był udowodnić, chcąc skutecznie dochodzić roszczeń z tytułu „wznowionej” umowy.

Wreszcie, nawet uznając, że doszło do skutecznego zawarcia umowy potwierdzonej polisą nr (...), to trzeba wskazać, iż umowa ta obejmować miała nie tylko ubezpieczenie obowiązkowe, ale i ubezpieczenia dobrowolne ((...) oraz „Program Pomocy z Samochodem Zastępczym i A. Opony”) i jak słusznie zauważył pozwany na skutek braku wypowiedzenia, z mocy art. 28 ust. 1 ww. ustawy umowa ta mogła ulec przedłużeniu na kolejne 12 miesięcy jedynie w zakresie ubezpieczenia obowiązkowego. Tymczasem polisą nr (...) objęto nie tylko obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, ale także – ubezpieczenie „Program Pomocy z Samochodem Zastępczym i A. Opony” za łączną składkę w wysokości 696,97 zł. Powód nie zaoferował przy tym żadnego dowodu na to ile wynosiła składka samego ubezpieczenia obowiązkowego za wskazany w polisie okres, mimo że pozwany zarzucał mu niewykazanie wysokości roszczenia. Ponadto marginalnie zauważyć należy, iż składka ta zgodnie z polisą miała być płatna w dwóch ratach – I rata w wysokości 351,99 zł do 12 lipca 2016 r. i II rata w wysokości 351,98 zł do 12 stycznia 2017 r. Niezrozumiałe jest zatem z jakiej przyczyny powód przyjmował, iż składka winna być uregulowana w całości w terminie do 12 lipca 2016 r.

Dodatkowo godzi się wskazać, iż zbędne było zwracanie się do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego o informacje o umowach ubezpieczenia OC pomiędzy pozwanym a ww. towarzystwem (...), bowiem pozwany nie kwestionował, iż informacje te obejmują sporne polisy. Zwrócić jednak należy uwagę na to, że informacje takie w Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym gromadzone są na podstawie danych przekazanych przez zakłady ubezpieczeń i nie podlegają żadnej weryfikacji. W szczególności nie mogą one stanowić wyłącznej podstawy do przyjęcia, iż w istocie doszło do zawarcia umowy o określonej przez li tylko zakład ubezpieczeń treści.

Reasumując - powód nie wykazał w przedmiotowej sprawie, by dochodzone wobec pozwanego roszczenie o zapłatę składki w kwocie 696,97 zł w ogóle powstało. Tylko zaś istniejąca wierzytelność mogła być przedmiotem skutecznego przelewu w rozumieniu art. 509 k.c. wraz z należnymi od niej odsetkami na jego rzecz.

W tych okolicznościach brak było podstaw do uwzględnienia powództwa, czemu dano wyraz w pkt I wyroku.

Powód, który przegrał proces, stosownie do zasady wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c. zobowiązany był zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty postępowania. Na koszty te w świetle art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w osobie radcy prawnego – 270 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego – 17 zł. Rozstrzygnięcie w tym zakresie zawarto w pkt II wyroku.